

יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית בשנים 2023 ו-1

2024 – תיקון החלטות ממשלה

הצעה להחלטה

מחליטים, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 241 מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנים 2023 ואילך" (להלן – **החלטה 241**) ולצורך מימון תוספת תקציב לצורך תמיכה במוסדות התורניים בשנת הכספים 2023 תוך עמידה במגבלות הקבועות בחוק, לבצע שינוי בסדר העדיפויות הממשלתי כדלקמן:

1. להקצות סך של 164.53 מיליוני ש"ח עבור תמיכה במוסדות תורניים, לפי הפירוט הבא:
  - א. סך של 79 מיליוני ש"ח לצורך הגדלת היקף התמיכה.
  - ב. סך של 51 מיליוני ש"ח עבור גידול במספר תלמידי הישיבות בשנת 2023.
  - ג. סך של עד 15 מיליוני ש"ח עבור הגדלת היקף התמיכה למוסדות תורניים בעבור לימודי תלמידים שאינם בעלי אזרחות ישראלית.
  - ד. סך של עד 19.53 מיליון ש"ח לטובת –
    1. הגדלת התמיכה בלימודי תלמידות במדרשות לבנות;
    2. הגדלת התמיכה במוסדות תורניים הפועלים ביישובי עוטף עזה;
    3. מוסדות תורניים המעודדים שירות צבאי.
2. הקצאת הסכומים המפורטים בסעיפים 1(ג) ו-1(ד) תיעשה לאחר תיקון מבחן התמיכה למוסדות תורניים לשנת 2023 בלבד, באופן המאפשר את יישום ההחלטה, ובכפוף לבחינה מקצועית ומשפטית שתיעשה ובכפוף להוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
3. לתקן את סעיף 1(א) להחלטה 241 כפי שתוקן בסעיף 1(א) להחלטת ממשלה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 (להלן – **החלטה 511**), כך שבמקום "5,677 מיליון ש"ח בשנת 2023" יבוא "5,822 מיליון ש"ח בשנת 2023".
4. לתקן את החלטה 511 באופן הבא:
  - א. לתקן את סעיף 5 להחלטה 511 כך שסך התקציב לתמיכה במוסדות תורניים בשנת 2023 יעמוד על 1,089.53 מיליוני ש"ח.
  - ב. לתקן את סעיף 12 להחלטה 511, כך שהסכום שיוקצה לצורך יישום הסכמים קואליציוניים בשנת 2023 יעמוד על סך של 1,838 מיליוני ש"ח.
  - ג. לתקן את סעיף 15(א) להחלטה 511 כך שבמקום "250 מלש"ח בכל אחת מהשנים 2023 ו-2024" יבוא "215 מלש"ח בשנת 2023 ו-250 מלש"ח בשנת 2024", כך שסכום של 35 מלש"ח שהופחת כאמור יוקצה לטובת סבסוד תעריפי התחבורה הציבורית בשנת 2023.
  - ד. לתקן את הנספח להחלטה 511 כך שסך התקציב עבור תלמידי חו"ל בתכנית 206902 - "מוסדות תורניים" - יעמוד בשנת 2023 על 15 מיליוני ש"ח כאמור. סכום זה כלול בסכום האמור בסעיף 5 להחלטה 511, כפי שתוקן בסעיף קטן (א) לעיל.
  - ה. לצורך מימון האמור בסעיף 1(ד) לעיל לתקן את הנספח להחלטה 511, כך שיופחת כל

הסכום שהוקצה לטובת "תשתיות ושיפוצים בישיבות הסדר ובישיבות מעודדות שירות צבאי" בתכנית 206902 - "מוסדות תורניים", על סך של 19,530 אלפי ש"ח, בשנת 2023.

5. לצורך מימון הסכום האמור בסעיף 1(א) עד (ג) לעיל להקצות שיעור שווה מתוך כלל הסכומים שנותרו בכל אחד מסעיפי התקציב כאמור בסעיף 10(א) להחלטת ממשלה מס' 238 מיום 24 בפברואר 2023.

6. אגף תקציבים במשרד האוצר יפרסם את הסכומים המעודכנים בהתאם להחלטה זו.

7. לרשום את הודעת שר החינוך בדבר כוונתו לפעול לתיקון מבחן התמיכה במוסדות תורניים בהוראת שעה לשנת הכספים 2023, במסגרת הסכום האמור בסעיף 1 להחלטת ממשלה 562 מיום 23 במאי 2023, באופן שיביא לידי ביטוי העדפת תמיכה למוסד תורני בעבור לימודי תלמיד כולל, החל ממועד שיקבע שר החינוך, בכפוף להוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ובכפוף לכל דין.

8. כל הקצאות הכספים לפי החלטה זו יהיו כפופות לסעיף 13 בהחלטה 511.

## דברי הסבר

### רקע כללי

בהמשך למדיניות הממשלה להגדיל את תקציב התמיכה במוסדות התורניים, כפי שהיא באה לידי ביטוי בהחלטת ממשלה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 (להלן – החלטה 511) ובהחלטת ממשלה מס' 562 מיום 23 במאי 2023 (להלן – החלטה 562), מוצע לבצע את הצעדים הבאים:

### **סעיף 1 ו-2**

מוצע להגדיל את היקף התמיכה במוסדות תורניים בסך כולל של 164.53 מיליוני ש"ח, בהתאם לחלוקה מופיעה בסעיף האמור. כך מוצע, להקצות, בכפוף לתיקון מבחן התמיכה הרלוונטי, תוספת של 7.3 מלש"ח עבוד מדרשות לבנות בשל הוצאות עודפות לצוותי הוראה, 6.2 מלש"ח עבור מוסדות תורניים בעוטף עזה בהמשך להחלטת ממשלה מס' 462 מיום 20.4.23 וכן סכום של 6.03 מלש"ח עבור ישיבות גבוהות המעודדות שירות צבאי. הסכומים האמורים יוקצו לאחר תיקון מבחן התמיכה שיאפשר את הקצאת הסכומים כפי שפורט בסעיף 1. תיקון מבחן התמיכה יעשה לאחר בחינה מקצועית ומשפטית ובכפוף לכל דין.

### **סעיף 3 ו-4**

בהתאם להגדלת הסכום עבור התמיכה במוסדות התורניים מוצע לתקן החלטות ממשלה קודמות בדבר יישום הסכמים קואליציוניים בשנים 2023 ו-2024.

כך, מוצע לתקן את הסכום הכולל שנקבע עבור יישום הסכמים קואליציוניים בשנת 2023 מ-5,677 מלש"ח ל-5,822 מלש"ח.

בהחלטת ממשלה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 (להלן – החלטה 511) שעניינה יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית בשנים 2023 ו-2024, מוצע להגדיל את התקציב לתמיכה במוסדות תורניים, כך שבסעיף 5 במקום "סך של 925 מיליון ש"ח בשנת 2023" יבוא "סך של 1,070 מיליוני ש"ח".

בנספח להחלטה 511 סך התקציב עבור תלמידי חו"ל בתכנית 206902 – "מוסדות תורניים" יעמוד בשנת 2023 על 15 מיליוני ש"ח, ולהבהיר כי הסכום האמור כלול בסכום הכולל המוקצה לטובת המוסדות התורניים.

עוד מוצע להפחית את הסכום שהוקצה בסעיף 15(א) להחלטה 511 לטובת הרשות לפיתוח כלכלי-חברתי של המגזר החרדי במשרד ראש הממשלה, על מנת שניתן יהיה להקצות את הסכום שהופחת, על סך של 35 מלש"ח בשנים 2023 ו-2024 לטובת סבסוד ההתייקרות בתעריפי התחבורה הציבורית.

### **סעיף 5**

את התוספת למוסדות התורניים של 145 מלש"ח האמורה בסעיפים 1(א) עד (ג) מוצע לממן באמצעות הפחתה רוחבית של הסכומים שהופרשו על ידי המשרדים לרזרבת התאמות במסגרת סעיף 10(א) להחלטת ממשלה מס' 238 מיום 24 בפברואר 2023. ההפחתה לשימושים שבהחלטה תעשה בשיעור שווה מכל משרד.

### **סעיף 6**

לצרכי שקיפות אגף התקציבים יפרסם את הסכומים העדכניים בהחלטה 511 לאחר ביצוע ההפחתה האמורה בהחלטה זו.

## סעיף 7

מוצע לרשום את הודעת שר החינוך בדבר כוונתו לפעול לתיקון מבחן התמיכה במוסדות תורניים, כך שתינתן עדיפות למוסדות הכוללים לאברכים כך שהסכום האמור בסעיף 1 להחלטת ממשלה 562 מיום 23 במאי 2023 ישמש לטובת ההעדפה האמורה והכל בכפוף להוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ובכפוף לכל דין.

## סעיף 8

מאחר שהקצאות הכספים בהתאם להחלטה זו הם במסגרת יישום הסכם קואליציוני בין ראש הממשלה, שר האוצר ויו"ר סיעת יהדות התורה הרי שחלות על כל הקצאות האמורות יעשו בכפוף לסעיף 13 להחלטה 511 ובהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1801.

### נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

כמפורט בדברי ההסבר.

### תקציב

תוספת של 145 מיליון ש"ח בשנת 2023 ליישום הסכמים קואליציוניים.

### השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

### עמדת שר החינוך – טרם נמסרה עמדתו

### החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 241 מיום 24 בפברואר 2023

החלטת ממשלה מס' 511 מיום 14 במאי 2023

החלטת ממשלה מס' 562 מיום 23 במאי 2023

### עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של המשנה ליועץ המשפטי של משרד האוצר מצורפת להצעה להחלטה.

## חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

### נושא הצעת ההחלטה:

יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית בשנים 2023 ו-2024 -- תיקון החלטות ממשלה.

### תמצית הצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

במסגרת החלטת ממשלה מס' 241 מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנים 2023 ואילך" נקבעה המסגרת התקציבית הכוללת לטובת יישום הסכמים קואליציוניים בשנים 2023 ו-2024. כעת מוצע להגדיל את המסגרת האמורה לטובת הגדלת התמיכה במוסדות התורניים בשנת 2023.

התוספת האמורה תוקצה מתוך הסכום שהוקצה בכל אחד מהסעיפים בעת אישור התקציב לשנים 2023 ו-2024 בממשלה, בהתאם לסעיף 10(א) להחלטת ממשלה מס' 238 מיום 24 בפברואר 2023. הסכום האמור יוקצה בכפוף לתיקון מבחן התמיכה במוסדות תורניים לשנת 2023 בהתאם לרכיבים שאליהם הם מיועדים בהצעת ההחלטה. תיקון מבחן התמיכה יתבצע בכפוף לבחינה מקצועית ומשפטית ובהתאם להוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. הקצאת הסכומים תיעשה ככל שיתוקן מבחן התמיכה האמור.

עוד מוצע, לנוכח העליה הצפויה בתעריפי התחבורה הציבורית, להקצות 35 מלש"ח מתוך סכומים שהוקצו לטובת הרשות לפיתוח כלכלי-חברתי של המגזר החרדי בשנת 2023 לטובת הגדלת הסובסידיה לתחבורה הציבורית על מנת למנוע את העליה האמורה במחירים.

כמו כן, מוצע לרשום את הודעת שר החינוך בדבר כוונתו לפעול לתיקון מבחן התמיכה במוסדות תורניים בשנת הכספים 2023, במסגרת סכום ההגדלה, באופן שיביא לידי ביטוי העדפת תמיכה למוסד תורני בעבור לימודי תלמיד כולל, בכפוף להוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – **חוק יסודות התקציב**), ובכפוף לכל דין. ההחלטה על הקצאת סכום ההגדלה תהיה כפופה לתיקון מבחן התמיכה כאמור.

מאחר שהחלטת הממשלה המוצעת מיישמת הסכם קואליציוני הרי שתנאי ליישום הקצאת הכספים כאמור בהצעת ההחלטה, הוא קבלת חוות דעת מקצועית של המשרד וחוות דעת משפטית של המשרד הרלוונטי בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1801, ביחס לכל רכיבי החלטה זו לרבות לעניין פירוט ההוראות הכלולות בה לצורך הקצאת הסכומים. יובהר כי אין באזכורם של הגופים בהחלטה זו כדי לחייב את ההקצאות אשר כפופות לבדיקות מקצועיות ומשפטיות בהתאם להנחיה כאמור. בהתאם לכך, העברת הסכומים המפורטים בהחלטה זו לתקנות הייעודיות של אותם סכומים תותנה בבדיקה מקצועית של המשרד ובהחלטת דעת משפטית של היועץ המשפטי של המשרד הרלוונטי. יובהר כי תקציבים אלה ייועדו לתקנות המקבילות לתקנות קיימות בחוק התקציב לשנת הכספים 2022 בהתאמות הנדרשות הנובעות משינויים במבנה התקציב, וכי, ככלל, לא ייפתחו תקנות חדשות לשם תקצובם ובכפוף לשני אלה:

הביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים ובכפוף לכל דין.

תקציב אשר יימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר, יצורף למרכיב תכנית הפעולה הקיימת באותו עניין ויוצג באותו אופן, למניעת כפל מקורות

מימון.

עוד יצוין כי בהתאם להנחיה 1.1801, הדרג הפקידותי במשרד הרלוונטי ובמשרד האוצר אחראי על יישום ההסכמים הפוליטיים. על פקיד הציבור העוסק ביישום ההסכם לקבל הוראות אך ורק מגורם מוסמך על פי דין. גורמים פוליטיים כמו חברי כנסת, סיעות הכנסת, שרים או סגני שרים שאינם מכהנים במשרד ממנו מועבר התקציב, או במשרד אליו הוקצה התקציב אינם גורם מוסמך על פי דין ולכן **לא** ייקחו חלק ביישום ההסכם ולא יתקבלו מהם הנחיות או הבהרות לעניין הקצאת הכספים והשימוש בהם.

בהתאם להנחיה 1.1801 ההליכים האמורים הם **תנאי** ליישום ההסכם.

יצוין כי הביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים ובכפוף לכלל דין. כך, בהתאם להוראות חוק יסודות התקציב חלוקת התמיכות בפועל תיעשה רק בהסתמך על הסכומים הקיימים בתקנה הרלוונטית ובשים לב למבחן התמיכה הקיים, ולא ניתן יהיה להגדיל את התמיכות בפועל על בסיס סכומים שטרם תוקצבו בתקנה הייעודית.

כמו כן, תקציב אשר יימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר, יצורף לתכנית הקיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן, למניעת כפל מקורות מימון.

לעניין תיקון מבחן התמיכה, הרי שכבר כיום במסגרת מבחן התמיכה במוסדות תורניים לשנת 2023 ניתנת העדפה למוסדות תורניים מסויימים, הן עבור מוסדות הממוקמים בעוטף עזה והן עבור לימודי תלמיד כולל על פני התמיכה עבור לימודי תלמיד ישיבה גבוהה ועל כן אין קושי בעצם התיקון הנדרש לטובת יישום ההחלטה עבור מוסדות אלו. יחד עם זאת, גם עבור המוסדות האמורים וגם עבור המוסדות הנוספים אשר מוצע בהחלטה ליתן להם עדיפות, הרי שתיעשה בחינה מקצועית ומשפטית פרטנית אשר תבחן את עצם ההעדפה ואת היקף ההעדפה והכל בשים לב להיבטי שוויון, דיני התמיכות וכללי המשפט המנהלי.

**קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:**

אין.

**עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:**

עמדת היועצת המשפטית של משרד החינוך – אין מניעה משפטית.

**עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בדאשו מגיש את הצעה:**

לנוכח האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.



המשנה ליועץ המשפטי, משרד האוצר

דודי קופל

חתימה

תפקיד

שם